Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001201

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-03-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Таранов Артур Юрійович
2. ARTUR Y. TARANOV

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2155-0231

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 13-03-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 2023-52 ID4162

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.21.01

Тема дисертації:

1. Узгодження бюджетної та податкової політики при розподілі бюджетних видатків на сучасному етапі кодифікації законодавства

2. Coordination of budgetary and tax policies in the distribution of budget expenditures at the modern stage of legislation codification

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена висвітленню проблемних питань узгодження бюджетної та податкової політики при розподілі бюджетних видатків на сучасному етапі кодифікації законодавства. У роботі вперше використано аналіз різноманітних аспектів регулювання системи видатків бюджетів із неодмінною кореляцією із структурною побудовою системи податкових доходів. При цьому широко використовується компаративний аспект правового регулювання податкової та бюджетної політики із ґрунтовним дослідженням конструктивної розбудови регулювання подібних відносин у багатьох інших країнах світу. Окрема увага у роботі приділяється визначенню форм фінансової децентралізації, включаючи

самофінансування, заходи часткового фінансування, розширення місцевих доходів, трансферти та надання дозволу на муніципальні запозичення. Детально розглянуто проблемний аспект визначення повноважень для видання дозволів на запозичення та мобілізацію грошових фондів місцевими органами влади. Запропоновано розширити перелік форм децентралізації шляхом дозволу акумулювання грошових коштів об'єднаними територіальними громадами та їх самостійному спрямуванню на визначені цілі. Визначено, що децентралізація впливає на структуру бюджетних видатків, зокрема на зменшення капітальних витрат і збільшення видатків на соціальне забезпечення та інфраструктурний розвиток у короткостроковій і довгостроковій перспективі. Охарактеризовано досвід проведення децентралізації у країнах американського, європейського та азіатського континенту, яким підтверджується позитивний вплив фінансової децентралізації на економічне зростання та незалежність місцевих органів влади. Орієнтація на американський досвід вказує на ключову роль фінансової автономії регіонів у досягненні загальнодоступних благ та економічному розвитку, сприяючи самостійному пошуку оптимальних шляхів розвитку. Наголошено на важливості врахування досвіду Італії та Китаю, де фіскальна децентралізація впроваджується обережно та поетапно, враховуючи всі аспекти цього процесу. Фінансова децентралізація, що передбачає делегування фінансових повноважень на регіональний рівень, є ключовим елементом забезпечення незалежності та життєздатності місцевих органів влади, адже цей процес стимулює активну участь місцевої влади у розвитку території та сприяє ефективному наданню суспільних послуг. Особливу увагу приділено раціональному використанню грошових коштів у нових фінансових відносинах, що має забезпечуватися чітким правовим регулюванням та уникненням неправомірного витрачання коштів при децентралізації. Запропоновано власне розуміння видатків бюджету як сукупності індивідуальних суб'єктивних прав, спрямованих на кожного отримувача бюджетних коштів. Це визначається конкретними суб'єктивними правами осіб, що розпоряджаються бюджетними коштами, на виконання певних бюджетних зобов'язань через публічно-правовий механізм. Хоча Верховна Рада України визначає обсяги витрат та напрямки розподілу бюджетного фінансування при затвердженні бюджету, відповідальна особа чи орган, одержавши кошти, отримує право на їхнє здійснення. Витрати бюджету розглядаються як система відносин, методів і прийомів, якими грошові кошти з бюджетів направляються згідно з їхнім призначенням, формуючи невід'ємну складову бюджетно-правового аналізу. Цей підхід дозволяє враховувати юридичні особливості відносин, пов'язаних з розподілом, використанням та реалізацією бюджетних коштів. Розкрито роль та значення механізму міжбюджетних трансфертів у побудові системи доходів та видатків бюджетів. При аналізі міжбюджетних трансфертів як форми міжбюджетних відносин вказано, що ця механіка обмежена і не охоплює всі аспекти міжбюджетних відносин. Традиційно вони включають розмежування між бюджетами доходів і видатків, передачу надлишкових коштів, фінансову допомогу бюджетам із низькою податковою базою та фінансове вирівнювання, проте міжбюджетні трансферти здійснюють головним чином три останні аспекти. Класифікація офіційних трансфертів розподіляє їх у дві ключові категорії, охоплюючи трансферти від органів державного управління та від урядів і міжнародних організацій. Перша категорія включає дотації, субвенції, реверсні дотації та додаткові дотації, спрямовані на горизонтальне вирівнювання податкової спроможності територій, а друга — доходи від участі в міжнародних операціях та фінансову підтримку від міжнародних партнерів. Визначено сталу залежність ефективності передачі грошових ресурсів між різними рівнями бюджетної системи від мети передачі, що підтверджується міжнародним досвідом. Ефективні програми трансфертів мають ключові риси, зокрема об'єктивне та прозоре визначення трансфертів через чітку формулу, що запобігає політичному втручанню. Вони повинні бути стабільними для раціонального місцевого бюджетування та гнучкими для узгодження з національними об'єктивами стабілізації.

2. The dissertation explores problematic issues of coordinating budgetary and tax policies in the distribution of budget expenditures in the contemporary stage of legislation codification. The work introduces an analysis of various aspects of regulating the budgetary expenditure system with an essential correlation with the structural organization of the system of tax revenues. The comparative aspect of legal regulation of tax and budget policies is extensively employed, accompanied by a thorough investigation of the constructive framework of regulating similar relations in many other countries worldwide. Particular attention in the work is given to defining forms of

financial decentralization, including self-financing, measures of partial financing, expansion of local revenues, transfers, and authorization for municipal borrowing. The dissertation thoroughly examines the problematic aspect of defining powers for issuing permits for borrowing and mobilizing funds by local authorities. It is suggested to broaden the list of decentralization forms by allowing the accumulation of funds by united territorial communities and their independent allocation for specified purposes. It is determined that decentralization affects the structure of budget expenditures, specifically reducing capital expenditures and increasing spending on social security and infrastructure development in the short and long term. The dissertation characterizes the experience of decentralization in American, European, and Asian countries, confirming the positive impact of financial decentralization on economic growth and the independence of local authorities. Emphasis on American experience highlights the key role of regional financial autonomy in achieving common goods and economic development, encouraging autonomous exploration of optimal development paths. The importance of considering the experiences of Italy and China is underscored, where fiscal decentralization is implemented cautiously and gradually, taking into account all aspects of this process. Financial decentralization, involving the delegation of financial powers to the regional level, is a key element in ensuring the independence and viability of local authorities, as this process stimulates active participation of local government in territorial development and contributes to the effective provision of public services. Special attention is given to the rational use of funds in new financial relations, which should be ensured by clear legal regulation and avoidance of wrongful spending during decentralization. The proposed understanding of the budget expenditures as a set of individual subjective rights directed to each recipient of budget funds is introduced. This is determined by the specific subjective rights of individuals managing budgetary funds to fulfill certain budgetary obligations through the public-law mechanism. Although the Verkhovna Rada of Ukraine defines the volumes of expenses and directions of budget financing when approving the budget, the responsible person or body, upon receiving funds, obtains the right to their implementation. Budget expenditures are considered as a system of relations, methods, and techniques through which monetary funds from budgets are directed according to their purpose, forming an integral component of budget-legal analysis. This approach allows considering legal peculiarities of relations related to the distribution, use, and implementation of budgetary funds. The role and significance of the mechanism of interbudgetary transfers in the construction of revenue and expenditure systems of budgets are disclosed in the text. In the analysis of interbudgetary transfers as a form of interbudgetary relations, it is indicated that this mechanism is limited and does not cover all aspects of interbudgetary relations. Traditionally, they include the delineation between revenue and expenditure budgets, the transfer of excess funds, financial assistance to budgets with a low tax base, and financial equalization. However, interbudgetary transfers mainly implement the latter three aspects. The classification of official transfers divides them into two key categories, encompassing transfers from government bodies and from governments and international organizations. The first category includes subsidies, subventions, reverse subsidies, and additional subsidies aimed at horizontal equalization of tax capacity among territories, while the second includes income from participating in international operations and financial support from international partners. A constant dependence of the efficiency of money transfer between different levels of the budget system on the purpose of the transfer is determined, confirmed by international experience.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Таранов А. Ю. Про видатки бюджетів як публічно-правову категорію. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. // Б. 2018. Том 29 (68) № 3. С. 97-101.
- 2. Таранов А. Ю. Про програмну класифікацію видатків бюджету. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2018. № 6. Том 2. // Б. С. 124-128.
- 3. Таранов А. Ю. Про зміст функціональної та економічної класифікацій видатків бюджету: проблеми законодавчого визначення. Право і суспільство. 2019. № 2. Ч. 2. // Б. С. 165-171.
- 4. Таранов А. Ю. Фінансово-правові аспекти децентралізації: актуальні питання. Право та державне управління. 2019. № 3 (36). Том 1. // Б. С. 227-233.
- 5. Таранов А. Ю. Децентралізація видатків бюджету: порівняльно-правовий аналіз. Правові новели. 2019. № 8. Том 2. // Б. С. 35-41.
- 6. Таранов А. Ю. Теоретико-прикладні проблеми регулювання перерозподілу фінансових ресурсів у рамках реалізації міжбюджетних відносин. Knowledge. Education. Law. Management. № 8 (44). Vol. 2. 2021.// Б. С. 154-158.
- 7. Таранов А. Ю. Про системність правовідносин по здійсненню видатків бюджету. Правовий аспект. Теоретичні та практичні проблеми правового регулювання суспільних відносин : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. (м. Харків, 17–18 січня 2020 р.). Харків : ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2020. 132 с. С. 61-64.
- 8. Таранов А. Ю. Видатки бюджету в умовах фінансової децентралізації. Місце видатків в межах повноважень розпорядників бюджетних коштів. Право як ефективний суспільний регулятор : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. (м. Львів, 14–15 лютого 2020 р.). Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2020. 124 с. С. 100-104.
- 9. Таранов А. Ю. До питання про програмну класифікацію видатків бюджету. Вороновські читання (Єдність адміністративних та фінансових процедур) : збірник статей, доповідей та тез учасників міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 5-6 жовтня 2018 р.). Харків: Асоціація фінансового права України, 2018. С. 555-560.
- 10. Таранов А. Ю. Про судову практику розгляду спорів щодо податкового кредиту. Вороновські читання (судовий прецедент – джерело права або приклад правозастосування): збірник статей, доповідей та тез учасників міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ірпінь, 4-5 жовтня, 2019 р). Харків: Асоціація фінансового права України, 2019. С. 385-388.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 011U000965

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білінський Дмитро Олександрович

2. DMYTRO O. BILINSKYI

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Касьяненко Любов Михайлівна
2. LIUBOV M. KASIANENKO

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1742-7580

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ваолевська Леся Анатоліївна
2. LESIA A. VAOLEVSKA

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3659-3851

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут законодавства Верховної Ради України

Код за ЄДРПОУ: 22907278

Місцезнаходження: пров. Несторівський, 4, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобильнік Дмитро Анатолійович

2. Dmitro A. Kobilnik

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6777-7963

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шульга Тетяна Михайлівна

2. Tetyana M. Shulga

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8223-5812

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Бондаренко Ірина Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Бондаренко Ірина Миколаївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна